

การเรียนรู้พื้นฐาน Growth mindset

Growth mindset - based Learning

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนรู้บนฐาน Growth mindset

Growth mindset - based Learning

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนรู้พื้นฐาน Growth mindset:
Growth mindset - based Learning

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ มีนาคม 2563

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

และ www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

ลิขสิทธิ์ หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อการใช้ประโยชน์

ทางหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

และส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือ “การเรียนรู้บนฐาน Growth mindset” เล่มนี้
เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและแนวปฏิบัติ
ของการเรียนรู้บนฐาน Growth mindset แก่ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับ
การจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการ
เรียนรู้บนฐาน Growth mindset

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
ได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. กระบวนทัศน์การเรียนรู้ในโลกยุคใหม่	1
3. ผู้เรียนยุคดิจิทัล	3
4. การเรียนรู้บนฐาน Growth mindset	4
5. บทสรุป	7
บรรณานุกรม	8

การเรียนรู้บนฐาน Growth mindset

Growth mindset - based Learning

1. บทนำ

การเรียนรู้แบบ **Passive** ขาด **Growth mindset** ในสิ่งที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไร้พลัง ตรงกันข้ามกับการเรียนรู้แบบ **Active** ที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตอบสนองธรรมชาติของผู้เรียน จะเป็นการเรียนรู้ที่มีพลัง **ผู้เรียนมี Growth mindset** ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบันต้องเป็นการเรียนรู้ที่มีพลัง โดยเฉพาะพลังทางความคิด (**Thinking power**)

2. กระบวนทัศน์การเรียนรู้ในโลกยุคใหม่

โลกปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (**digital technology**) อย่างมาก **มีความรู้และนวัตกรรมมากมาย** แขนงอยู่ในโลกออนไลน์ที่คนส่วนใหญ่สามารถ

เข้าถึงได้ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น Smart Phone, Tablet, Computer เป็นต้นมี Application ต่างๆ มากมายที่ตอบสนองความต้องการที่จะเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้คนในสังคม

ความรู้ที่เคยบรรจุไว้ในหนังสือ ตำรา และเอกสารต่างๆ และวางอยู่ใน ตู้หนังสือ ในห้องสมุด ถูกแปลงมาเป็นไฟล์ดิจิทัล (digital) หรือเอกสารออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีทั้งที่สามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายและที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

นอกจากนี้ ยังมี การเรียนรู้ ตามหลักสูตรของ สถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ในรูปแบบของ **การเรียนรู้ออนไลน์ (online learning)** ข้ามซีกโลกก็ยังสามารถเรียนรู้แบบ **real time** ได้ เรียกได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดนอย่างแท้จริง ไม่มีข้อจำกัดใดๆ สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและสถานที่

นอกจากการเรียนรู้จะไร้พรมแดนแล้ว **การทำงานยังไร้พรมแดนมากกว่า** ที่เราสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ที่อยู่ในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ Office จะสามารถเคลื่อนที่ไปในที่ต่างๆ ได้ หากมีสัญญาณ internet ไม่ต้องนั่งประจำอยู่ที่โต๊ะ ไม่ต้องตอกบัตรลงเวลา ไม่ต้องเดินทาง แต่สามารถสร้าง **ผลผลิต (productivity)** ของงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการที่โลกของเรามีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดิจิทัลดังกล่าว ส่งผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต วิธีการทำงาน รวมถึงวิธีการเรียนรู้ (way of learning) ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในยุคดิจิทัล

3. ผู้เรียนยุคดิจิทัล

ผู้เรียนในยุคดิจิทัล (Digital age) ได้ใช้ Smart Phone และ Tablet เป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ตามความสนใจของตนเอง และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิต ประสิทธิภาพของการทำงาน การแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

การเรียนรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล มีความแตกต่างไปจากเดิม เนื่องจากความรู้ในทุกวันนี้ไม่ได้อยู่เฉพาะที่ผู้สอนแต่เพียงผู้เดียวอีกต่อไป ตรงกันข้าม **ความรู้มีอยู่ทุกที่ และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา** และเป็นการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล ผู้เรียนมี **Growth mindset** ในการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่น ความอยากรู้ และใช้ความพยายามในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

4. การเรียนรู้บนฐาน Growth mindset

ด้วยเหตุนี้ จึงมีคำถามที่น่าสนใจซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางความคิด (Mindset shift หรือ Mind shift) ที่มีต่อการเรียนรู้ จากเดิมไปสู่สิ่งใหม่ที่เรียกว่า Growth mindset คำถามที่นำไปสู่ mind shift

- การเรียนรู้ในสังคมยุคปัจจุบันควรเป็นอย่างไร
- การเรียนรู้ต้องเกิดขึ้นที่โรงเรียนเท่านั้นหรือไม่
- ห้องเรียนยุคใหม่ควรเป็นอย่างไร
- ครูยุคใหม่จะโค้ชผู้เรียนได้ดีที่สุดอย่างไร
- ผู้เรียนยังจะต้องเรียนรู้กับผู้สอนอีกหรือไม่
- เราจะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างไร

การตั้งคำถามและตอบคำถามดังกล่าวจะช่วยทำให้เราทุกคนได้**คิดใคร่ครวญ (Reflection)** สิ่งที่เคยปฏิบัติกันมาและ

เปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น โดยไม่ละทิ้งรากฐานทางสังคม และวัฒนธรรมที่ดีงามของเรา

เมื่อเราตั้งและตอบคำถามได้ถูกต้องชัดเจนแล้ว สิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา คือ การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางความคิด (mindset) จากเดิมที่เราคิดแบบเดิมๆ ทำแบบเดิมๆ (Mindset) มาเป็นกระบวนการทางความคิดเพื่อการเติบโต (Growth mindset) ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 Mindset และ Growth Mindset ของการเรียนรู้

การเรียนรู้แบบทั่วไป (Mindset เดิม)	การเรียนรู้ บนฐาน Growth mindset
- จุดประสงค์การเรียนรู้มีเพียง หนึ่งเดียวและได้รับการกำหนด มาจากผู้สอน	- จุดประสงค์การเรียนรู้มีความ หลากหลายตามระดับ ความสามารถของผู้เรียน
- การเรียนรู้เกิดได้เฉพาะในห้องเรียน	- อยู่ตรงไหนก็เรียนรู้ได้
- การเรียนรู้ต้องผ่านผู้สอนเท่านั้น	- เรียนรู้จากบุคคลต่างๆ
- ภาระงานได้รับมอบหมาย จากผู้สอน	- ผู้เรียนออกแบบภาระงาน ของตนเอง
- ผู้สอนหาความรู้มาถ่ายทอด แก่ผู้เรียน	- ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่ตนสนใจ

ตาราง 1 (ต่อ)

การเรียนรู้แบบ Mindset	การเรียนรู้แบบ Growth mindset
- ผู้สอนกำกับกระบวนการเรียนรู้	- ผู้เรียนใช้วินัยในการเรียนรู้
- เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้	- เน้นกระบวนการเรียนรู้ไปสู่ผลลัพธ์
- ใช้วิธีการสอบเดียวกับผู้เรียนทั้งชั้น	- ใช้วิธีการสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน
- กำหนดช่วงเวลาเรียนแน่นอน	- ผู้เรียนเลือกช่วงเวลาเรียนเอง
- ผู้สอนสั่งให้ผู้เรียนทำกิจกรรม	- ผู้สอนโค้ชผู้เรียน
- เรียนรู้ตามแผนที่กำหนดตายตัว	- เรียนรู้ตามสภาพจริง
- ผู้สอนประเมินตัดสินการเรียนรู้	- ประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- มาตรฐานการประเมินมีเพียงมาตรฐานเดียวที่กำหนดโดยผู้สอน	- ผู้เรียนกำหนดมาตรฐานการประเมินของตนเองและยกระดับสูงขึ้น
- วิเคราะห์จุดบกพร่องจากภายนอก	- สะท้อนคิดสู่การเปลี่ยนแปลงจากภายใน

5. บทสรุป

การเรียนรู้พื้นฐาน Growth mindset เป็นการเรียนรู้แบบใหม่ ที่ตอบสนองความต้องการและธรรมชาติของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เป็นการเรียนรู้ที่ตอบสนองคุณลักษณะการใฝ่รู้ของผู้เรียน ส่งเสริมการ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระยะยาว ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องควร ตระหนักและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้พื้นฐาน Growth mindset เพื่อเปิดพื้นที่การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนทุกคน

บรรณานุกรม

- Dweck, C. (2008). **Mindset**. New York, NY: Ballantine Books.
- Dweck, C. (2012). **Mindset: How You Can Fulfill Your Potential**. London: Robinson.
- Dweck, C. (2012) “Mindset and Malleable Minds: Implications for Giftedness and Talent” In **Malleable Minds: Translating Insight from Psychology and Neuroscience to Gifted Education**. Subotnik, R., Robinson, A., Callahan, C., Gubbins, E., Eds., National Research Center on the Gifted and Talented, University of Connecticut: Storrs, CT, pp. 7 – 18.
- Dweck, C., Walton, G. and Cohen, G. (2014). **Academic Tenacity: Mindset and Skills that Promote Long – Term Learning**. Seattle, WA: Bill & Melinda Gates Foundation.
- Education Week Research Center. (2016). **Mindset in the Classroom: A National Study of K-12 Teachers**. Bethesda, MD: Editorial Projects in Education Inc.

การเรียนรู้พื้นฐาน Growth mindset
เป็นการเรียนรู้แบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการ
และธรรมชาติของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

